

Dokument Våld i nära relationer	Beslutat av Socialnämnden
Beslut SN § 6, 2016	Giltighetstid 20160202-
Diarienummer 2015.52	

Våld i nära relationer

Handlingsplan - Våld i nära relationer

Inledning

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och är ett allvarligt uttryck för ojämställdhet i samhället. Våldet är alltid en kränkning av de utsatts mänskliga rättigheter. Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer samt inom syskon- och andra familje- och släktrationer. Alla som är utsatta för våld i nära relationer har rätt till stöd och skydd från samhället, där flera myndigheter har ansvar. I Askersund har vi en nolltolerans mot alla former av våld. Vi har som tjänstemän ett ansvar för alla brukare och medarbetare inom de kommunala verksamheterna.

Denna handlingsplan är ett styrdokument för alla medarbetare och beskriver Socialnämndens ambition, värderingar och övergripande mål i arbetet med syftet att förbättra stödet till de personer inom kommunen som är våldsutsatta, har varit våldsutsatta eller utövar hot och våld i en nära relation. Dokumentet har upprättats i enlighet med SOSFS 2014:4.

För att stödja handlingsplanens genomförande finns vår gemensamma värdegrund och rutiner upprättade för Socialförvaltningen. Dessa konkretiserar och beskriver arbetssätt för respektive funktion enskilt och vårt gemensamma ansvar i samverkan med andra.

Definition

Både kvinnor och män kan utsättas för våld i nära relation, detta innefattar även samkönade relationer. *Varje handling riktad mot en annan person som genom denna handling skadar, smärftar, skrämmer eller kränker får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från något den vill.* (Per Isdal, psykolog och ledare för stiftelsen Alternativ til vold i Oslo)

Våld kan definieras utifrån fyra olika våldstyper:

Fysiskt våld kan innebära att förövaren biter, river, drar i håret, skakar eller knuffar. Det kan också bestå av örfilar, knytnävslag, slag med tillhyggen, knivstick, sparkar och stryptag.

Psykiskt våld kan handla om hot, tvång, trakasserier, glåpord och förlöjligande. Den våldsutsatta kan också utsättas för kontroll och social isolering. Våld eller hot om våld mot husdjur kan också räknas till psykisk utsatthet.

Sexuellt våld kan innebära olika former av sexuellt påtvingade handlingar såsom tvinga den utsatta se på pornografi, samlag utan samtycke, könsstympning, sexuella trakasserier samt använda ett sexuellt kränkande språk.

Försummelse kan exempelvis bestå i att den utsatta inte får behövlig hjälp med mat, mediciner och hygien. Den utsatte kan förvägras hjälp med att komma ur sängen, få för lite, för mycket eller felaktig medicin.

Målgrupp:

- Barn och vuxna som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående (våldsutsatta)
- Barn som har bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående (barn som bevittnat våld).
- Särskilt utsatta grupper som personer med funktionsnedsättning, missbruksproblematik, äldre och personer med utländsk bakgrund.
- Personer som utövar våld då det är en viktig del i arbetet är att förebygga och motverka våld.

Socialnämndens ansvar

Kommunen har det yttersta ansvaret för enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän. I Askersunds kommun är det socialnämnden som ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten.

Socialnämnden har ett ansvar för att verka för att enskilda om utsatts för brott. Man ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta av närstående för hjälp och stöd att förändra sin situation. Det är lika viktigt att barn som utsatts direkt eller bevittnat våld får den hjälp de behöver.

Socialnämnden har också ett ansvar att ta ett helhetsgrepp om frågan och se till att hela familjen får stöd och hjälp utifrån behov. Detta innebär att även den våldsutövande ska erbjudas insatser som syftar till att förebygga att nytt våld förekommer.

Socialnämnden ska fastställa mål för arbetet med våldsutsatta samt beskriva när och hur målen ska uppnås.

I arbetet med våld i nära relationer är samverkan med andra verksamheter viktig. Socialnämnden har ett starkt ansvar i att samverkan kommer till stånd.

Ansvaret för arbetet med att utreda, fatta beslut och följa upp ärende som gäller våldsutsatta eller barn som bevittnat våld ligger hos individ och familjeomsorgen. I arbetet ingår att informera hur såväl vuxna som barn om nämndens arbete med våldsutsatta och barn som bevittnat våld.

Målsättning

Socialnämnden i Askersund har som mål att uppfylla följande;

- Alla människor oavsett kön eller ålder ska ha rätt till ett liv utan hot, våld, förtryck eller annan kränkande behandling. Den som utsätts för våld, eller hot om våld, ska snabbt få stöd och hjälp i sin situation.
- Kunskaps- och kompetensnivån ska vara hög och anpassad till verksamheternas inriktning och innehåll. Detta gäller alla verksamheter inom socialförvaltningens ansvarsområden.
- Personal som arbetar med våldsutsatta personer bör ha kunskap om våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet. Personalen ska ha god kännedom om handlingsplanen, arbeta enligt uppgjorda rutiner samt erbjudas adekvat utbildning regelbundet och vid behov.
- Våldsutsatta personer ska mötas med respekt, empati och förståelse. Ett bra bemötande kan vara avgörande för att en våldsutsatt person ska kunna berätta sin historia och våga lämna sin relation.
- Personal ska på ett förtroendefullt sätt aktivt uppmärksamma våld i nära relationer genom att våga se, våga fråga, våga lyssna, ta emot och bekräfta en berättelse. Socialnämnden tar hänsyn till en våldsutsatt persons behov av säkerhet och skydd vid bedömning av insats.
- Arbetet vid våld i nära relationer ska ske med intern och extern samverkan med viktiga aktörer, enligt gällande överenskommelse i Örebro län. Samverkan ska ske på övergripande nivå och i enskilda ärenden
- Socialnämnden ansvarar för att det ska finnas lättillgänglig information via hemsida och informationsbroschyrer gällande kommunens arbete med våld i nära relationer om det stöd och den hjälp som finns att få.
- Handläggning och dokumentation av ärenden sker enligt gällande lagstiftning och föreskrifter.
- Arbetet ska i största möjliga utsträckning bedrivas utifrån gällande riktlinjer och grunda sig på evidensbaserade metoder

Slutord

Det är viktigt att vi som aktörer tänker igenom vår egen syn på våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt att en del barn får uppleva våld i sina hem. Det krävs tid att reflektera över sina värderingar, sin inställning till makt och beroende och hur det påverkar mig i mötet med en våldsutsatt person.

Dokument och publikationer som använts i framtagandet av denna handlingsplan

Överenskommelse om samverkan för Kvinnofrid i Örebro län – Mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Länsstyrelsen i Örebro län. Publ nr: 2015:2 SOSFS 2014:4

Våld. Socialstyrelsen. April 2015.

FREDA beskrivning. Samt FREDA kortfrågor. Socialstyrelsen.

Socialtjänstlagen 2001:453